

erdész és érdeklődő vendégeit, a szakmai és kulturális programok résztvevőit, ezt követően *dr. Gagyai Pálffy András*, az OMBKE ügyvezető igazgatója, *prof. dr. Palotás Árpád Bence* dékán, és *Holló Csaba*, a B.A.Z. Megyei Mérnöki Kamara elnöke méltatta a Fazola fesztivál jelentőségét.

Most sem történt másként, a korábbi évekhez hasonlóan nagy érdeklődés előzte meg a tiszteletbeli kohásszá fogadás és a műemlékkohóból való csapolás vidám ceremóniáját. Idén tiszteletbeli kohásszá *Mokrai Attilát*, a Miskolci Fazola Henrik Szakiskola igazgatóját avatták. Az avató és egyben a szent sörital elfogyasztása, illetve a nyersvascsapoló ruházat felöltése után *Mokrai Attila* mint már tiszteletbeli kohász irányításával, és *dr. Harcsik Béla* és *Sterbinszky Tamás* segédletével került sor a műemlékkohó „élménycsapolására”.

A szakmai élményszerzésben, a gondtalan szórakozásban továbbra sem volt hiány. A színpadon egymást követték a kulturális programok. Bár az eső most is megzavarta a rendezvényt, akik türelmesek voltak, *Varga Lajos* ny. acélgyártó szintetizátormuzsikájára még napsütésben is énekelhettek és táncolhattak.

A műszaki természettudomány

iránt érdeklődők számtalan lehetőség közül választhattak. Kipróbálhatták kezűességüket – többek között – a Miskolci Egyetem Öntészeti Intézetének, a Fazola Henrik Szakiskola, oktatói, diákjai segítségével, a fémes és nemfémes anyagok alakítását (fémöntés, fémdomborítás, agyagkorongozás), gyakorolhatták szakemberek közreműködésével a fémek hengerlését, fémes anyagok vizsgálatát, azok technikai eszközeit próbálhatták ki és készíthettek kovácsolt emléktárgyakat. Megismerhették a miskolci régióba betelepült fiatal üzemeket, az ALUINVENT Zrt.-t és a SICTA Kft.-t, és világhírű termékeit, az alumínium fémhab szerkezetű termékeket, illetve a személygépkocsik részére gyártott turbófeltöltő kompresszorház alumíniumöntvényeket. Az egyetem Földtudományi Kara a geológiai vizsgálatok, az ásványok színes világát kínálták betekintésre. A Kohászati Múzeum kollektívája segítségével a Garadna partak völgyében a Fazola család által épített vaskohómű ipari emlékeit látogatással tekinthették meg a vaskohászat múltja iránt érdeklődők.

A legfiatalabb korosztály érdeklődését célozták meg az ÉSZAKERDŐ Zrt. erdei iskola, a Diósgyőri Petőfi Könyvtár irodalmi vetélkedő program-

jai, az Anyagtudományi Kar műszaki gyermekpedagógiai foglalkozásai.

Összefoglalva a fesztivál tapasztalatait megállapítható, hogy a magyar emberek a műszaki természettudományt súlyponti szakterületnek tekintik a hazai gazdasági életben. Szerepét, feladatait, művelési területeit mind szélesebb körben meg kell ismertetni. Ezt a célt, ami nemzetgazdasági terveinkben újraiparosítási programként is szerepel, töretlenül jól szolgálja az évenként megrendezendő Fazola Fesztivál.

Köszönetet kell mondani Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának a régióban működő vállalkozóknak, a Magyar Öntészeti Szövetség támogató tagjainak, a Miskolci Egyetemnek, a B.A.Z. Megyei Mérnöki Kamarának, az ÉSZAKERDŐ Zrt.-nek, a Kohászati Ágazati Párbeszéd Bizottságnak, a MIKEROBB Kft.-nek, a kulturális és szakmai programokban résztvevő szervezeteknek, intézményeknek, hogy támogatásukkal, részvételükkel segítették a Fazola Fesztivál megrendezését.

☞ Sípos István,
a kuratórium elnöke
Dr. Nyitrai Dániel,
az OMBKE helyi vezetője

Metalconstruct Szakmai Nap 65 éves az alumíniumfeldolgozás Kecskeméten emlékülés

A 2013 óta rendszeresen megszervezett Kecskeméti Alumíniumfeldolgozó Szakmai Napok során nyilvánvalóvá vált, hogy Kecskeméten és vonzáskörzetében egy jelentős alumínium-készárugyártó ipari potenciál alakult ki, amely évente ezer tonnás nagyságrendben dolgoz fel alumíniumlemez és -profilokat különböző, túlnyomó részben exportra szállított gyártmányokká. A gyártáson túlmenően a gyártmányfejlesztés és a gyártástervezés is hazai szakemberek közreműködésével történik.

Az OMBKE Fémkohászati Szakosztály Kecskeméti Helyi Szervezetének társszervezésében 2016. november 18-án Kecskeméten került sor a

helyi alumíniumfeldolgozás 65 éves múltjára történő visszatekintésre.

A Metalconstruct Zrt. jogelődje 1951-ben Kecskeméti Mezőgazdasági Felszereléseket Gyártó és Javító Kísipari Termelőszövetkezet néven alakult meg kovács és gumijavító, esztergályos és kovács, bognár, lakatos, rönkvágó, kocsifényező és dukkózó, metszőolló-készítő és szíjgyártó részlegekkel. A lakatos részlegben préselés-mélyhúzás és szegecseleséssel, hazai gyártású ötvözött alutárcaákból, többek között, alumínium bögréket is gyártottak. 1961-ben a Petőfi Népe megyei napilapban találkozhattunk az alumínium csőhúzás tényével, amely Magyarországon a

Székesfehérvári Könnyűfémműn kívül csak itt folyt. Érdekes volt a szakmai kutatás során a korabeli napilapot áttekinteni, mert a híryananyagok és a képes dokumentációk mindig kiemelten kezelték az egykori KTSZ majd a jogutód Kecskeméti Alumíniumipari Szövetkezet folyamatos gazdasági megerősödését. Talán nem véletlen, hogy ez a gazdálkodási formáció sajátos üzletpolitikájával el tudta kerülni az 1970-es években a Magyar Alumíniumipari Trösztbe történő integrációt is.

Az emlékülés a Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara székházának, gróf Széchenyi István nagytermében, *Gaal József* iparka-

marai elnök köszöntőjével kezdődött, aki egyben Kecskemét m. j. város alpolgármestere is. A megjelent vendégek mellett az OMBKE-t is köszöntötte, mint az egyik legrégebbi hazai műszaki-tudományos szakmai egyesületet (1. kép). Ezután a jogutód és társszervező Metalconstruct Zrt. vezérigazgatójának, *Kis Ernő*nek a két részből álló szemléletes előadásával folytatódott az emlékülés. Ezt követően a Kecskeméti Helyi Szervezet elnöke, *Dánfy László* prezentációjában az alumínium és a bauxit európai és magyarországi megjelenéséről, valamint a háztartások, ipari szervezetek alumínium-edény-igényeinek a reklámok tükrében történő korabeli megjelenéséről tartott vetített képes beszámolóival csatlakozott a nyitó előadáshoz, bemutatva az 1977-ben megjelent a „A magyar ezüst története” című nagy-

■ Az emlékülés résztvevői

sikerű kiadványt is. A szakmai előadásokat a kerekegyházi GORTER Fémipari Zrt. vezérigazgatójának, *Hugyec Zoltán*nak igen szemléletes, az alumíniumlemezek és -profilok korszerű gépeken történő megmunkálásáról szóló előadása nyitotta meg, majd a Pallas Athéné Egyetem GAMF Műszaki és Informatikai Kar Járműtechnológiai Tanszékének vezetője,

dr. Lukács Pál főiskolai tanár és *dr. Liska János* főiskolai docens, az alumínium fémhabok fejlesztése, megmunkálása és alkalmazástechnikája témakörű előadásai követték. A kamara aulájában az egyetem hallgatói bemutatták a részben alumínium fémhab szerkezetű motorkerékpárt. A zárszót követően a résztvevők meglátogatták a Metalconstruct Zrt. műhelyeit és megtekintették a jelenleg folyamatban lévő fejlesztés során üzembe helyezett új gépek próbagyártási folyamatait is, a vezérigazgató és munkatársainak, *Kékkői András* műszaki vezetőnek és *Hegedűs Antal* üzemvezetőnek szakavatott ismertetése mellett. A látogatás a termékbemutató kiállítás megtekintése után a cég tárgyalótermében a felmerült kérdések megválaszolásával ért véget.

✍ *Dánfy László*

PATAY PÁL

Harangrekvirálás az I. világháborúban

Patay Pál az OMBKE Öntészeti Szakosztályának legidősebb tagja, 2016 decemberében töltötte be 102. életévét. A szerkesztőség a cikk közzétételével is köszönti születésnapján!

Az első világháború nemcsak az emberek, hanem az anyagok háborúja is volt. Nagy mennyiségű és igen különböző anyagokat igényelt – ilyen volt többek között a bronz annak ellenére, hogy a modern ágyúk már acélból készültek. Ágyút és harangot azonos ötvözetű bronzból öntöttek: 78 százalék rézből és 22 százalék ónból.

A hadvezetőség tudatában volt annak, hogy ha a háború hosszabb

időre húzódik el, a Monarchia nem rendelkezik a szükségletnek megfelelő rézzel. Már 1915 nyarán felvetődött a gondolat, hogy a hiányt réztárgyak begyűjtésével pótolják. Intézkedés azonban ekkor még nem született. Hamarosan felmerült a harangok ön-

■ A Kálvin téri templom harangjának leszerelése

kéntes felajánlása útján történő begyűjtése is, és erre az egyházi hatóságok közvetítésével felszólították a gyülekezeteket. Nem csodálkozhatunk, ha ez nemigen talált visszhangra. Ezért 1916 nyarán elhatározták a hivatalos úton történő begyűjtést, azaz a rekvirálást.

A Bécsben székelő közös Császári és Királyi Hadügyminisztérium az Abt 8/HB 3380 számú rendeletével határozott a harangok begyűjtéséről, és július-augusztusban ezt el is kezdték. Egy-egy alacsonyabb rendfokozatú, műszaki képzettségű tiszt néhány legénnyel együtt bejárta a falvakat, felkereste az egyházakat. Egy hivatalos képviselővel szemrevételezte a harangokat, és kijelölte az igénybe veendőket. A minisztérium által megadott utasítás szerint egy harangot hagytak meg, lehetőleg a legkisebbet, ahol négy vagy öt volt, ott kettőt.

A begyűjtendőnek ítélt harangokat a legények leszerelték a harangszékerről, és kidobták az ablakon. Volt, amelyik megsérült, sőt volt, amelyik

Dr. Patay Pál régész-muzeológus, harangkutató. Régészeti munkája mellett kezdett harangtörténeti kutatásokkal foglalkozni. Mintegy 25 000 hazai és Kárpát-medencei harang adatait gyűjtötte össze. Ezt az anyagot az Öntödei Múzeumban számítógépes adatbázisban rögzítették, és ott az érdeklődők rendelkezésére áll.